

Olsztyn, dnia 26 stycznia 2018 r.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

FK-V.431.20.2017

**Szanowny Pan
Marcin Ślęzak
Wójt Gminy
Gronowo Elbląskie**

**ul. Łączności 3
82-335 Gronowo
Elbląskie**

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w siedzibie jednostki kontrolowanej, tj. Urzędzie Gminy w Gronowie Elbląskim, ul. Łączności 3, 82-335 Gronowo Elbląskie.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska pełnili:

- Pan Marcin Ślęzak – Wójt Gminy Gronowo Elbląskie, wybrany na to stanowisko w dniu 16 listopada 2014 r.,
- Pani Natalia Kadamus – Skarbnik Gminy Gronowo Elbląskie, powołana na to stanowisko dnia 1 listopada 2013 r.

Kontrolę przeprowadziła Bożena Wójcik – Kondracka – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Finansów i Kontroli Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, na podstawie upoważnienia Nr FK-VI.0030.906.2017 z dnia 27 września 2017 r.

Termin kontroli: od 2 do 26 października 2017 r., z przerwą w dniu 20 października 2017 r.

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli: prawidłowość wykorzystania dotacji celowych udzielonych z budżetu państwa oraz wykonanie dochodów budżetu państwa,
- okres objęty kontrolą: 2016 rok.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, w związku z art. 175 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 2077).

[Akta kontroli: I.1-21]

Na podstawie ustaleń kontroli działalność jednostki kontrolowanej ocenia się

pozytywnie z nieprawidłowościami

Powyższą ocenę ogólną uzasadniają następujące oceny cząstkowe i ustalenia kontroli:

I. W zakresie budżetu jednostki samorządu terytorialnego i jego zmian oraz sprawozdawczości budżetowej.

1. Wojewoda Warmińsko-Mazurski decyzją Nr FK 27/2016 z dnia 23 marca 2016 r. ustalił dla Gminy Gronowo Elbląskie plan dotacji z budżetu państwa na 2016 r. w wysokości **3 314 275,00 zł**. Ww. plan został zmieniony 53 decyzjami Wojewody.
2. Wielkość planu dotacji z budżetu państwa wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. wyniosła **7 995 999,75 zł**. Gmina Gronowo Elbląskie otrzymała z budżetu państwa w 2016 r. dotacje w łącznej wysokości **7 995 215,75 zł**, z czego wykorzystywała **7 942 351,55 zł**.

Kwota dotacji niewykorzystanych w łącznej wysokości **52 864,04 zł**, została zwrócona na rachunek bankowy Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie z zachowaniem terminu określonego w art. 168 ust. 1 i 6 ustawy o finansach publicznych. Największe niewykorzystanie dotacji zgodnie ze złożonymi wyjaśnieniami spowodowane było:

- w rozdziale 85212 w kwocie 28 634,73 zł:
 - długim oczekiwaniem osoby uprawnionej do otrzymania świadczenia rodzicielskiego na rozpatrzenie przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej wniosku o przyznanie powyższego świadczenia,
 - odwołaniem osoby uprawnionej do świadczenia od orzeczenia lekarza orzecznika o ustalenie stopnia niepełnosprawności,
 - nieterminowym złożeniem wniosków o przyznanie świadczeń przez osoby do nich uprawnione,
- w rozdziale 85211 w kwocie 14 093,23 zł – przekazaniem w ramach koordynacji 3 wniosków, na które zaplanowano środki, do Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w celu ustalenia kraju właściwego do wypłaty przysługujących świadczeń,
- w rozdziale 85415 w kwocie 6 275,68 zł – rezygnacją z podjęcia nauki przez ucznia, który spełniał kryterium przyznania stypendium, nie przedstawieniem faktur obligacyjnych do wypłacenia przyznanego świadczenia oraz utraceniem prawa do stypendium wynikającego ze zmiany sytuacji materialnej rodziny.

3. W trakcie kontroli sprawdzono prawidłowość wprowadzenia planu dotacji przyznanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego do budżetu Gminy i ustalono, że w powyższym zakresie jednostka wypełniła dyspozycję art. 257 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, tj.:
 - przyznane dotacje oraz ich zmiany ujmowane były w planie dochodów w odpowiedniej podziałce klasyfikacji budżetowej,
 - przyznane dotacje oraz ich zmiany ujmowane były w planie wydatków, z uwzględnieniem ich przeznaczenia, w odpowiedniej podziałce klasyfikacji budżetowej.
4. Prawidłowość i rzetelność sprawozdań budżetowych, tj.:
 - Rb-27ZZ zbiorczego za okres od początku roku do końca IV kwartału 2016 r.,
 - Rb-50 zbiorczego o wydatkach od początku roku do końca IV kwartału 2016 r.,
 - Rb-50 jednostkowego o dotacjach od początku roku do końca IV kwartału 2016 r.,

składanych przez Gminę do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie sprawdzono na podstawie porównania danych zawartych w sprawozdaniach budżetowych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej Gminy oraz ze sprawozdań jednostkowych składanych przez jednostki podległe, tj.: Urząd Gminy w Gronowie Elbląskim i Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gronowie Elbląskim.

W wyniku kontroli stwierdzono, że:

- dane wykazane w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27ZZ sporządzonym przez Urząd Gminy były zgodne z ewidencją księgową,
- dane wykazane w zbiorczym sprawozdaniu Rb-27ZZ były zgodne z danymi wykazanymi w jednostkowych sprawozdaniach sporządzonych przez jednostki podległe,
- dane wykazane w jednostkowym sprawozdaniu Rb-50 o dotacjach były zgodne z ewidencją księgową Gminy (organu),
- dane wykazane w jednostkowym sprawozdaniu Rb-50 o wydatkach, sporządzonym przez Urząd Gminy były zgodne z ewidencją księgową,
- dane wykazane w zbiorczym sprawozdaniu Rb-50 o wydatkach były zgodne z danymi wykazanymi w jednostkowych sprawozdaniach sporządzonych przez jednostki podległe,
- ww. sprawozdania sporządzane były w sposób czytelny i trwałe, zawierały podpisy Wójta, Skarbnika (sprawozdania zbiorcze), Głównego Księgowego oraz Kierownika jednostki organizacyjnej (sprawozdania jednostkowe).

5. Jednakże w zakresie sprawozdawczości budżetowej stwierdzono nieprawidłowości polegające na wykazaniu w sprawozdaniu jednostkowym Rb-27 ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego od początku roku do końca IV kwartału 2016 r. sporządzanym przez Gminny Ośrodek Opieki Społecznej:

a. w rozdziale 85212 w § 0920 w kolumnie (9) *Saldo końcowe należności pozostałych do zapłaty* ogółem kwoty 0,00 zł, zamiast 607 915,54 zł stanowiącej należności z tytułu odsetek od funduszu alimentacyjnego.

Naruszono w tym zakresie przepisy § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 1015 ze zm.), który stanowi że kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Zawarcie w ww. sprawozdaniu budżetowym danych niezgodnych z ewidencją księgową, może stanowić naruszenie dyscypliny finansów publicznych za czyn określony w art. 18 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 168).

b. w kolumnie „Dochody przekazane” sprawozdania tylko dochodów należnych budżetowi państwa w łącznej kwocie 50 058,06 zł, w tym:

- w rozdziale 85203 – kwoty 921,83 zł zamiast 970,33 zł (dochody wykonane),
- w rozdziale 85212 – łącznie kwoty 49 118,73 zł, z tego:
 - w § 0970 – kwoty 491,56 zł, zamiast 983,13 zł (dochody wykonane),
 - w § 0980 – kwoty 48 627,17 zł, zamiast 81 045,25 zł (dochody wykonane),
- w rozdziale 85295 – kwoty 17,50 zł, zamiast 18,42 zł (dochody wykonane).

Naruszono w tym zakresie przepisy § 6 ust. 1 pkt 4 instrukcji stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, zgodnie z którym jednostka wykonująca zadanie, w kolumnie „Dochody przekazane”, wykazuje dochody przekazane na rachunek bieżący jednostki samorządu terytorialnego (100%).

Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem złożonym przez Pana Waldemara Laskowskiego, Głównego Księgowego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, przyczyną nieprawidłowego sporządzania sprawozdania była błędna interpretacja obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa.

Osoba odpowiedzialna – Pani Marzena Białogrzywa Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (osoba zatwierdzająca sprawozdanie).

6. Ponadto, w toku kontroli sprawdzono terminowość przekazywania sprawozdań budżetowych (objętych próbą) do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie i ustalono, że przekazywane były z zachowaniem terminów określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej).
7. Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami.**

[Akta kontroli: III. 1-63]

II. W zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji celowych udzielonych z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowaniu dzieci - § 2010, § 2060, § 6340.

1. Wielkość planu dotacji udzielonych z budżetu państwa wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. wyniosła **6 635 697,27 zł**. Gmina otrzymała z budżetu państwa w 2016 r. dotacje w łącznej wysokości **6 634 913,27 zł**, z czego wykorzystwała **6 588 385,21 zł**, co stanowiło **99,29%** otrzymanych dotacji.

Wykorzystane środki finansowe pochodziły z:

- ustawy budżetowej – **5 729 281,00 zł**, w tym:
 - rozdział 75011 – 41 400,00 zł,
 - rozdział 85203 – 274 611,00 zł
 - rozdział 85212 – 2 548 301,00 zł,
 - rozdział 85211 – 2 838 849,00 zł,
 - rozdział 85213 – 26 120,00 zł,
- rezerw celowych – **859 104,21 zł**, w tym:
 - rozdział 01095 – 470 042,22 zł,
 - rozdział 75011 – 11 500,00 zł,
 - rozdział 80101 – 19 068,12 zł,
 - rozdział 80110 – 14 725,29 zł,
 - rozdział 85203 – 94 377,00 zł,
 - rozdział 85211 – 101 804,77 zł,
 - rozdział 85212 – 133 709,27 zł,
 - rozdział 85213 – 11 975,57 zł,
 - rozdział 85215 – 1 791,66 zł,
 - rozdział 85295 – 110,31 zł.

2. Strukturę wydatków zrealizowanych przez Gminę w ramach zadań zleconych przedstawiono w tabeli.

Dział	Rozdział	Paragraf	Środki z dotacji	Środki własne	Koszt zadania ogółem	Koszty obsługi zadania*	% udział dotacji
010	01095	2010	470 042,22	-	470 042,22	9 216,51	100%
750	75011	2010	52 900,00	-	52 900,00	-	100%
801	80101	2010	19 068,12	-	19 068,12	188,81	100%
801	80110	2010	14 725,29	-	14 725,29	145,80	100%
852	85203	2010	368 988,00	-	368 988,00	-	100%
852	85211	2060	2 936 883,77	-	2 936 883,77	57 659,87	100%
		6340	3 770,00	-	3 770,00		
852	85212	2010	2 682 010,27	-	2 682 010,27	71 452,03	100%
852	85213	2010	38 095,57	-	38 095,57	-	100%
852	85215	2010	1 791,66	-	1 791,66	37,90	100%
852	85295	2010	110,31	-	110,31	-	100%
Ogółem			6 588 385,21		6 588 385,21	138 700,92	100%

* koszty wykazywane, gdy są określone w odrębnych przepisach

3. Analiza zakresów czynności pracowników, których wynagrodzenie jest finansowane lub dofinansowane w ramach otrzymanych dotacji (rozdziały: 01095, 75011, 85211, 85212, 85215, 85295) wykazała, że zachodziła zgodność pomiędzy obowiązkami pracowników wynikającymi z tych zakresów, a przeznaczeniem dotacji, na które zostały udzielone, tj. na wykonywanie zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

4. Na podstawie dokumentacji źródłowej, tj.: dowodów księgowych objętych założoną do kontroli próbą oraz zestawień sporządzanych w toku kontroli przez pracowników jednostki kontrolowanej i sprawozdań z rozliczenia poszczególnych dotacji składanych do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie stwierdzono, że zgodnie z art. 168 ust 4 ustawy o finansach publicznych wykorzystanie dotacji nastąpiło przez zapłatę za zrealizowane zadania (wydatki), na które dotacje były udzielone, tj.:

- zwrot podatku akcyzowego producentom rolnym (za wyjątkiem jednego przypadku opisanego poniżej),
- ewidencja ludności, rejestracja stanu cywilnego oraz dokumenty tożsamości,
- wydawanie zezwoleń w zakresie działalności gospodarczej,
- obrona cywilna,
- wyposażenie szkół podstawowych i gimnazjów w podręczniki oraz materiały edukacyjne i ćwiczeniowe,
- świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- świadczenia wychowawcze,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób pobierających świadczenia rodzinne i zasiłek dla opiekuna,
- wypłata dodatków energetycznych,
- realizacja Karty Dużej Rodziny.

5. Dowody księgowo, na podstawie których realizowano wydatki:

- zawierały wszystkie niezbędne elementy wymienione w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U z 2016 r., poz. 1047 ze zm.),
- zawierały klasyfikację budżetową poniesionych wydatków, stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1053 ze zm.), za wyjątkiem jednego przypadku opisanego poniżej,
- zostały prawidłowo zadekretowane (odpowiednie konto zespołu 4 w korespondencji z kontem zespołu 2), tj. zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 289 ze zm.),
- zawierały adnotację dotyczącą stosowania procedur zamówień publicznych lub o przesłankach skutkujących brakiem stosowania ustawy, o których mowa w art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 2164 ze zm.),
- zawierały pieczętki wpływu dokumentu do jednostki, stosownie do przepisów rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. Nr 14, poz. 67),
- posiadały adnotację o dokonaniu wydatku, względnie jego części z dotacji budżetu państwa,
- sprawdzone zostały pod względem formalno – rachunkowym i merytorycznym,
- zatwierdzone były do zapłaty przez Kierownika jednostki i Skarbnika (Głównego księgowego jednostki).

[Akta kontroli: II.24-25, 25a III. 1-242]

6. Stwierdzone nieprawidłowości w kontrolowanym obszarze dotyczyły:

- dokonania zwrotu podatku akcyzowego za zakup oleju napędowego nieuprawnionemu podmiotowi, tj. firmie KAR ROL TERESA RYCHTER na podstawie faktury nr 2672/3/15 z dnia 11 sierpnia 2015 r. za zakup 3 000 litrów oleju napędowego na kwotę 3 000,00 zł, która została dołączona do wniosku złożonego przez osobę fizyczną (producenta rolnego) z dnia 9 lutego 2016 r. Na podstawie powyższego wniosku Wójt Gminy Gronowo Elbląskie wydał decyzję Nr FN.3153.16.2016.AD z dnia 8 marca 2016 r. w sprawie zwrotu podatku akcyzowego. Kwota 3 000,00 zł została wypłacona w dniu 29 kwietnia 2016 r.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 1340) do wniosku o zwrot podatku dołącza się faktury VAT lub ich kopie stanowiące dowód zakupu oleju napędowego (...). Zakwestionowana faktura winna być wystawiona na producenta rolnego, który złożył wniosek o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego, tj. Pana Zygmunta Rychtera.

Z pisemnego wyjaśnienia złożonego przez Wójta Gminy Gronowo Elbląskie wynika, że ww. faktura nie powinna zostać zakwalifikowana do zwrotu podatku akcyzowego. W związku z powyższym została wydana decyzja zmieniająca, w której sprostowano

należną w I półroczu 2016 r. kwotę podatku akcyzowego oraz część limitu pozostałą do wykorzystania w II półroczu 2016 r.

Powyższe działanie skutkowało pobraniem dotacji w nadmiernej wysokości w kwocie 3 000,00 zł.

Osoba odpowiedzialna – Pani Adriana Stelmach zatrudniona na stanowisku ds. wymiaru podatków od osób fizycznych oraz księgowości podatków od osób prawnych.

W trakcie trwania czynności kontrolnych, tj. w dniu 16 października 2017 r. kwota 3 352,00 zł (w tym odsetki 352,00 zł) została zwrócona na rachunek Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie.

- nieprawidłowego zakwalifikowania wydatków poniesionych, przez Urząd Gminy w Gronowie Elbląskim, w rozdziale 80101 i 80110, tj.: zakup podręczników w łącznej wysokości 33 458,80 zł zaklasyfikowany został w § 4210 *Zakup materiałów i wyposażenia*, zamiast w § 4240 *Zakup środków dydaktycznych i książek*, czym naruszono przepisy rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

Z pisemnego wyjaśnienia Pani Natalii Kadamus – Skarbnika Gminy wynika, że powodem nieprawidłowej klasyfikacji wydatków, była błędna interpretacja obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa. Obecnie stosowana jest prawidłowa klasyfikacja tego rodzaju wydatków, tj. § 4240 *Zakup środków dydaktycznych i książek*.

Skutkowało to naruszeniem jednolitych zasad w zakresie planowania, wykonania i ewidencjonowania wydatków, obowiązujących wszystkie jednostki sektora finansów publicznych.

Osoba odpowiedzialna – Pani Natalia Kadamus Skarbnik Gminy.

[Akta kontroli: III 24, 243-261]

7. Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze, pomimo stwierdzonych odstępstw od stanu pożądanego, ocenia się **pozytywnie**.

III. W zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji celowych udzielonych z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin), inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin oraz na realizację zadań bieżących z zakresu edukacyjnej opieki wychowawczej finansowanej w całości przez budżet państwa w ramach programów rządowych - § 2030, § 2040 i § 6330.

1. Wielkość planu dotacji z budżetu państwa wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. wyniosła **1 360 302,48 zł**. Gmina otrzymała z budżetu państwa w 2016 r. środki w kwocie **1 360 302,48 zł**, które wykorzystwała w kwocie **1 353 966,34 zł**, tj. w **99,53 %**.

Wykorzystane środki finansowe pochodziły z:

- ustawy budżetowej – **357 549,00 zł**, w tym:
 - rozdział 85213 – **28 726,00 zł**,

- rozdział 85214 – 63 291,00 zł,
 - rozdział 85216 – 93 014,00 zł,
 - rozdział 85219 – 90 541,00 zł,
 - rozdział 85295 – 81 977,00 zł.
- rezerw celowych – **996 417,34 zł**, w tym:
- rozdział 75814 – 59 290,48 zł,
 - rozdział 80103 – 45 210,00 zł,
 - rozdział 80104 – 65 760,00 zł,
 - rozdział 80106 – 27 400,00 zł,
 - rozdział 80110 – 11 178,67 zł,
 - rozdział 85206 – 15 620,00 zł,
 - rozdział 85213 – 9 611,00 zł,
 - rozdział 85214 – 259 140,87 zł,
 - rozdział 85216 – 358 017,00 zł,
 - rozdział 85219 – 7 107,00 zł,
 - rozdział 85295 – 5 023,00 zł,
 - rozdział 85415 – 133 059,32 zł.

2. Strukturę wydatków zrealizowanych przez Gminę w ramach zadań własnych przedstawiono w tabeli.

Dział	Rozdział	Paragraf	Środki z dotacji	Środki własne	Koszt zadania ogółem	% udział dotacji
758	75814	2030	52 820,61	123 248,10	176 068,71	30%
		6330	6 469,87	15 096,35	21 566,22	30%
801	80103	2030	45 210,00	111 563,71	156 773,71	28,84%
801	80104	2030	65 760,00	561 224,14	626 984,14	11%
801	80106	2030	27 400,00	8 137,56	35 537,56	77,1%
801	80110	2030	11 178,67	2 890,00	14 068,67	79,45
852	85206	2030	15 620,00	11 880,00	27 500,00	56,8%
852	85213	2030	38 337,00	-	38 337,00	100%
852	85214	2030	322 431,87	-	322 431,87	100%
852	85216	2030	451 031,00	1 018,00	452 049,00	99,77%
852	85219	2030	97 648,00	394 555,04	492 203,04	19,84%
852	85295	2030	87 000,00	22 897,00	109 897,00	79,17%
854	85415	2030	132 734,32	40 448,58	173 182,90	76,74%
		2040	325,00	-	325,00	100%
Ogółem			1 353 966,34	1 292 958,48	2 646 924,82	51,25%

3. Gmina Gronowo Elbląskie zapewniła wkład własny wynikający z przepisów art. 128 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym kwota dotacji na dofinansowanie zadań własnych bieżących i inwestycyjnych nie może stanowić więcej niż 80% kosztów realizacji zadania, chyba że odrębne ustawy stanowią inaczej, w rozdziałach: 80101 Szkoły podstawowe, 80103 Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, 80104 Przedszkola, 80106 Inne formy wychowania przedszkolnego, 80110 Gimnazja, 85206 Wspieranie rodziny, 85219 Ośrodki pomocy społecznej, 85415 Pomoc materialna dla uczniów.

Ponadto, wkład własny został zachowany w rozdziałach:

- 75814 Różne rozliczenia finansowe, zgodnie z art. 3 ust. 9 ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim (Dz.U. z 2014 r., poz. 301 ze zm.) na zwrot części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego w 2015 roku.
 - 85295 Pozostała działalność, zgodnie z § 2 ust. 2 umowy zawartej z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim na dofinansowanie przedsięwzięć realizowanych w ramach programu wieloletniego pn. „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.
4. Na podstawie dokumentacji źródłowej, tj. dowodów księgowych objętych założoną do kontroli próbą oraz zestawień sporządzanych w toku kontroli przez pracowników jednostki kontrolowanej i sprawozdań z rozliczenia poszczególnych dotacji składanych do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie stwierdzono, że zgodnie z art. 168 ust 4 ustawy o finansach publicznych wykorzystanie dotacji nastąpiło przez zapłatę za zrealizowane zadania, na które dotacje były udzielone, tj.:
- realizację zadań w ramach funduszu sołeckiego,
 - zakup nowości wydawniczych do biblioteki szkolnej w Zespole Szkół w Gronowie Elbląskim w ramach programu wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa”,
 - realizację zadań z zakresu wychowania przedszkolnego,
 - realizację programu pn. „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2016”,
 - składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające świadczenia z pomocy społecznej,
 - wypłatę zasiłków okresowych i stałych,
 - bieżące funkcjonowanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gronowie Elbląskim,
 - realizację programu wieloletniego pn. „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
 - realizację świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym,
 - realizację programu pn. „Wyprawka szkolna”.

5. Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze ocenia się **pozytywnie**.

[Akta kontroli: II. 22-23, 25a, IV, 1-70]

IV. W zakresie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Z uwagi na fakt, iż Gmina Gronowo Elbląskie w okresie kontrolowanym nie przeprowadzała postępowań o udzielenie zamówienia publicznego z udziałem środków budżetu państwa w obszarach objętych niniejszą kontrolą, odstąpiono od kontroli i oceny w tym zakresie.

[Akta kontroli: V.1-2]

V. W zakresie należności oraz prawidłowości i terminowości pobierania, a także przekazywania dochodów budżetu państwa związanych z realizacją zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego - § 2350.

1. Należności z tytułu realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

1.1. Na dzień 31 grudnia 2016 r. łączny stan należności związanych z realizacją zadań zleconych wynosił **2 765 321,20 zł**, w tym:

- w rozdziale 75011 w § 0690 z tytułu opłat za udostępnienie danych osobowych, o których mowa w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 września 2011 r. w sprawie opłat za udostępnienie danych z rejestrów mieszkańców, rejestrów zamieszkania cudzoziemców oraz rejestru PESEL (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 1388) – 155,00 zł;
- w rozdziale 85203 z tytułu odpłatności za pobyt w ŚDS, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 930 ze zm.) – 970,33 zł,
- w rozdziale 85212 w łącznej wysokości 2 764 177,45 zł, w tym:
 - w § 0980 z tytułu zwrotu świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego – 2 267 123,74 zł,
 - w § 0970 z tytułu zwrotu udzielonych zaliczek alimentacyjnych – 454 420,59 zł,
 - w § 0920 z tytułu odsetek od funduszu alimentacyjnego – 42 633,12 zł, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 169 ze zm.);
- w rozdziale 85295 w łącznej wysokości 18,42 zł w § 0690 z tytułu wydania duplikatu Karty Dużej Rodziny, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 785 ze zm.).

1.2. W trakcie kontroli poddano analizie prawidłowość ustalenia należności w 2016 r. wobec 10 dłużników, których dotyczą najwyższe kwoty należności z tytułu zwrotu świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego, wg stanu na 31 grudnia 2016 r. (okres świadczeniowy 2015/2016), na łączną kwotę 82 800,00 zł.

Ustalenia:

- należności z tytułu funduszu alimentacyjnego ustalone były zgodnie z art. 27 ust. 1 i ust. 1a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- na koniec każdego kwartału dokonywano naliczenia i przypisu odsetek od nieterminowych płatności z tytułu funduszu alimentacyjnego. Stan na 31 grudnia 2016 r. przypisanych odsetek wynosił 2 365,28 zł.

2. Należności wymagalne oraz czynności windykacyjne.

2.1. Stan należności i zaległości związanych z pobieraniem dochodów budżetu państwa przedstawiono w tabeli.

Dział	Rozdział	Paragraf	Należności pozostałe do zapłaty na dzień 31 grudnia 2016 r.		Struktura % zaległości
			Ogółem	W tym zaległości	
852	85212	0920	-	-	-
		0970	453 437,46	453 437,46	17,18
		0980	2 186 078,49	2 186 078,49	82,82
Ogółem			2 639 515,95	2 639 515,95	100

2.2. W toku kontroli ustalono, że w 2016 r. stan należności wymagalnych związanych z realizacją zadań zleconych dotyczył rozdziału 85212, tj.: zwrotu świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego oraz udzielonych zaliczek alimentacyjnych i wynosił:

- na dzień 1 stycznia 2016 r. – 2 394 910,30 zł,
 - na dzień 31 grudnia 2016 r. – 2 639 515,95 zł,
- i wzrósł w ciągu roku o kwotę 244 605,65 zł.

Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem Pani Marzeny Białogrzywy – Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gronowie Elbląskim, wzrost w ciągu 2016 r. wysokości należności wymagalnych w rozdziale 85212 spowodowany był podwyższaniem kwot zasądzonych alimentów przez sądy na rzecz osób uprawionych oraz unikaniem przez dłużników podejmowania pracy zarobkowej.

2.3. Szczegółowej kontroli poddano podjęte działania windykacyjne należności stanowiących dochody budżetu państwa wobec 10 największych dłużników alimentacyjnych na dzień 31 grudnia 2016 r. /decyzje przyznające świadczenia na okres 2015/2016 na łączną kwotę 82 800,00 zł/ i stwierdzono, że Gmina Gronowo Elbląskie w wyniku podejmowanych działań:

- wypełniło dyspozycje zawartą w art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny,
- dochodziło należności przypadających od dłużnika alimentacyjnego z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego poprzez przyłączenie się wierzyciela do postępowania egzekucyjnego, zgodnie z art. 27 ust. 3a i 8 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Ponadto, w okresie kontrolowanym Gmina podejmowało m.in. następujące działania:

- przekazano 99 informacji dłużnikowi i organowi właściwemu dłużnika, zgodnie z art. 27 ust 7 pkt. 1 oraz ust 7 pkt 3 lit. a, b, i c ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- wystąpiono z 37 wnioskami do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, zgodnie z art. 3 ust 5 ww. ustawy,
- przekazano organowi prowadzącemu postępowanie egzekucyjne 37 informacji o działaniach polegających m.in. na przekazaniu informacji o dłużniku alimentacyjnym pochodzących z wywiadu alimentacyjnego przeprowadzonego z dłużnikiem oraz z odebranego od niego oświadczenia majątkowego, zgodnie z art. 6 ww. ustawy,
- wezwano 37 dłużników na wywiad alimentacyjny, zgodnie z art. 4 ust. 1 ww. ustawy,
- zobowiązano 1 dłużnika do zarejestrowania się jako bezrobotny albo poszukujący pracy, zgodnie z art. 5 ust. 2 pkt.1 ww. ustawy,
- wydano 13 decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań, zgodnie z art. 5 ust. 3a ustawy,
- skierowano do prokuratury 17 wniosków o ściganie dłużników uznanych za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych, zgodnie z art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1137 ze zm.),
- skierowano 3 wnioski do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnikowi, zgodnie z art. 5 ust. 3b ww. ustawy,
- wystąpiono do dyrektora aresztu śledczego z prośbą o rozważenie możliwości zatrudnienia odpłatnie dłużnika w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności.

W okresie kontrolowanym skierowano do komornika sądowego:

- 5 wniosków o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, zgodnie z art. 27 ust. 3 ww. ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- 136 wniosków o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego, zgodnie z art. 27 ust. 3a ww. ustawy.

2.4. W okresie kontrolowanym nie dokonywano odroczenia spłaty, umorzenia, bądź rozłożenia na raty należności stanowiących dochody budżetu państwa. Wydano 1 decyzję odmawiającą dłużnikowi alimentacyjnemu częściowego umorzenia zadłużenia z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, umorzenia odsetek i odroczenia terminu płatności do 24 miesięcy oraz rozłożenia reszty zadłużenia na raty.

2.5. W 2016 r. dokonano jednego wygaszenia należności od dłużnika alimentacyjnego z powodu jego śmierci, zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Kwota wynikająca z decyzji o wygaszeniu należności wyniosła łącznie 29 181,69 zł, w tym: należność główna 24 362,70 zł oraz odsetki 4 818,99 zł.

[Akta kontroli: III. 39-41, VI.1-17]

3. Dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

3.1. Szczegółowe wykonanie dochodów przedstawiono w tabeli.

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan	Wykonanie	
				zł	%
750	75011	0690	300,00	147,25	49,08
852	85203	0830	-	921,83	-
852	85212	0920	-	42 633,12	-
		0970	5 000	491,58	10,00
		0980	33 953,00	48 627,17	143,22
852	85295	0690	-	17,50	-
Ogółem			39 253,00	92 838,45	236,51

3.2 Zaplanowane, decyzją Wojewody Nr FK 27/2016 z dnia 23 marca 2016 r., dochody budżetu państwa w wysokości **39 253,00 zł** wykonane zostały w łącznej kwocie **92 838,45 zł**, co stanowiło **236,51%**.

3.2. W toku kontroli ustalono, że dochody uzyskiwane w 2016 r. z tytułu realizacji zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych, przekazywane były do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w należnej wysokości i terminach wynikających z obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa.

[Akta kontroli: II.39-43, VI. 17-23]

4. Stwierdzone naruszenia stanu prawnego, w kontrolowanym obszarze, polegały na dokonywaniu przypisu, w ewidencji księgowej, odsetek z tytułu zwrotu świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego wyłącznie od należności pobranych w 2016 r.

Zgodnie ze złożonym wyjaśnieniem przez Pana Waldemara Laskowskiego, Głównego Księgowego GOPS, odsetki naliczane są na bieżąco w programie obsługującym należności alimentacyjne. Natomiast w programie księgowym „Puma” w 2016 r. zostały zaewidencjonowane tylko kwoty odsetek przypisanych od należności bieżących wykazywanych kwartalnie do przypisu. Błąd ten został naprawiony w roku 2017 poprzez zaksięgowanie brakujących kwot przypisanych od wszystkich należności wymagalnych w ww. programie księgowym „Puma”.

Powyższe działanie skutkowało naruszeniem przepisów art. 40 ust. 2 pkt. 3 ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że odsetki od nieterminowych płatności nalicza się i ewidencjonuje nie później niż na koniec każdego kwartału.

Osoba odpowiedzialna – Pan Waldemar Laskowski Główny Księgowy w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej.

5. Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze, pomimo stwierdzonych odstępstw od stanu pożądanego, ocenia się **pozytywnie**.

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższą ocenę i wnioski zalecam:

1. Podjęcie działań w celu prawidłowego sporządzania przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gronowie Elbląskim sprawozdań jednostkowych Rb-27 ZZ z wykonania planu dochodów budżetu państwa poprzez:
 - ujmowanie w nim danych zgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej,
 - wykazywanie w kolumnie „Dochody przekazane” całości dochodów przekazanych na rachunek bieżący jednostki samorządu terytorialnego.
2. Prawidłowe rozliczanie wniosków o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej poprzez wypłatę zwrotu podatku na podstawie faktur wystawionych na osoby uprawnione.
3. Prawidłowe klasyfikowanie wydatków poniesionych na zakup podręczników, tj. w § 4240 *Zakup środków dydaktycznych i książek*.
4. Dokonywanie w ewidencji księgowej GOPS, przypisu odsetek od należności z tytułu zwrotu świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego, nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału i w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału.

Proszę o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie **14 dni** od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zalecenia, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Artur Mojecki

WYDZIAŁ FINANSÓW I KONTROLI

Wysłano dnia 2018-01-29

Podpis MK Gorzuch

DYREKTOR
WYDZIAŁU FINANSÓW I KONTROLI

Elżbieta Stupienko

STARSZY INSPEKTOR
WOJEWÓDZKI

Bożena Wójcik-Konradcka

ODDZIAŁ
Kontroli Finansowej

Andrzej Skibiński

